

УДК 341.221.4:378(4-11)

STANLEY CENTER GLOBAL COMPETENCE RESEARCH

ГЛОБАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ДОСЛІДЖЕННЯХ STANLEY CENTER

Ovcharenko O.A. / Овчаренко О.А.

Postgraduate student, Master of Psychology / Аспірант, магістр психології

ORCID: 0000-0002-2426-6386

*State Institution "Luhansk National Taras Shevchenko University",**Poltava, Ivan Bank St., 3, 36003**ДЗ «Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка»,**Полтава, вул. Івана Банка, 3, 36003*

Анотація. У статті автор аналізує глобальну компетентність у дослідженнях, проведених Stanley Center (США). З 1994 по 1996 рік Stanley Center та Американська рада міжнародної міжкультурної освіти (АСІЕ) провели дві важливі конференції, в центрі уваги яких було визначення специфіки освіти у світі. Двадцять три учасники конференції представили колективний звіт, який став предметом дослідження статті. Були вивчені підходи до визначення «глобально компетентного здобувача освіти», визначені інституційні вимоги до успішної глобальної освіти, проаналізовані негативні фактори впровадження глобальної компетентності, запропоновані стратегії протидії перешкодам для системної підтримки глобальної освіти. Стаття доводить, що університети, які обирають пріоритетом своєї діяльності формування глобальної компетентності у викладачів та здобувачів освіти є конкурентоспроможними в сучасному корпоративному світі.

Ключові слова: глобальна компетентність, Stanley Center, стратегія, вища освіта, інтернаціоналізація освіти.

Вступ. Виклики сучасного світу вимагають від людини мати розвинені компоненти глобальної компетентності. Нашим головним завданням є дослідження шляхів та інструментів формування глобальної компетентності в університетській освіті. І. Мігович, характеризуючи поведінку та специфіку комунікації особистості, яка має глобальну компетентність, підкреслює: «Глобальна компетентність передбачає поведінку та комунікацію, що є ефективними й відповідають наявній міжкультурній ситуації спілкування. Відповідність означає уникнення порушення чинних і загальноприйнятих норм, а ефективність передбачає досягнення вагомих завдань і цілей. Чотири етапи формування глобальної компетенції: а) визнання наявних глобальних систем і їх взаємопов'язаності (включаючи відкритість до інших культур, цінностей і поглядів); б) міжкультурні навички та досвід; с) загальне знання історії та світових подій; д) деталізація спеціалізованих напрямків (оволодіння іноземною мовою). У процесі навчання в закладах вищої освіти глобальна компетентність

студентів може бути розвинена за рахунок мобільності як провідної форми інтернаціоналізації національних систем вищої освіти на інституційному рівні» [1].

Увага до формування глобальної компетентності в освіті та перші дослідження у цій галузі з'явилися в ХХ столітті. Про глобальну освіту та глобальну компетентність маємо дослідження В. Хантер, Дж. Вайт, Г. Годбей, Ф. Реймерс та ін. Серед багатьох дослідницьких ініціатив, що звертаються до вивчення глобальної компетентності у вищій освіті, виділяються дослідження Stanley Center. Нажаль, у сучасних роботах майже відсутній аналіз дослідницьких результатів Stanley Center щодо вивчення глобальної компетентності. Мета нашої статті полягає у дослідженні ключових ініціатив Stanley Center щодо формування та перспектив глобальної освіти і глобальної компетентності.

Основний текст.

Stanley Center, який був заснований у 1956 році, підкреслює свою діяльність щодо важливих проблем глобального світу. На сайті Stanley Center декларується: «We work across countries, cultures, and policy sectors. Alongside our global partners, the Stanley Center drives policy in three issue areas: mitigating climate change, avoiding the use of nuclear weapons, and preventing mass violence and atrocities» [2].

Історія фонду пов'язана з ініціативою подружжя Стенлі, які доклали максимальних зусиль для підтримки миру та безпеки у світі: «The Stanley Center for Peace and Security was founded in 1956 by C. Maxwell “Max” and Elizabeth M. “Betty” Stanley. Max was a professional engineer and businessman. Betty was a devoted philanthropist and avid supporter of the arts, education, and the environment. They both had a deep interest in world peace and security».

Політика Stanley Center сприяє дослідницьким ініціативам проблем глобального світу: «C. Maxwell “Max” Stanley and his wife Elizabeth M. “Betty” Stanley establish the Stanley Center with a vision of promoting “a secure peace with freedom and justice.” Though originally established as a conduit for charitable giving, the center soon expanded to become a mission-focused organization dedicated to

research and education in international relations» [2].

Сьогодні діяльність Stanley Center охоплює не тільки американський штат Айова, в якому він був заснований, але й увесь світ. Для впровадження своєї місії центр залучає політиків, економістів, журналістів, учених, волонтерів та активістів: «Our vision is for all people to share and sustain a secure and enduring peace with dignity, justice, and freedom. Our mission is to catalyze and nurture just and sustainable solutions to critical global peace and security challenges» [2].

З 1994 по 1996 р. Stanley Center та Американська рада міжнародної міжкультурної освіти (АСПЕ) провели дві важливі конференції для визначення специфіки світової освіти. У рамковій презентації результатів учасників першої конференції зазначено: «У листопаді 1994 року Stanley Center та Американська рада з міжнародної міжкультурної освіти (АСПЕ) скликали групу з двадцяти чотирьох освітян коледжів та представників уряду, промисловості та неурядової організації в центрі Ерлі, Уоррентона, штат Вірджинія, для конференції під назвою «Building the Global Community: The Next Step». Звіт був опублікований у 1995 році. Він починається з наступної заяви місії: «Для забезпечення виживання та добробуту наших громад необхідно, щоб коледжі громади розвивали глобально та багатокультурно компетентне суспільство» [3].

Протягом двох років після завершення першої конференції АСПЕ та Stanley Center здійснили свої ініціативи на різних навчальних майданчиках США: на національних та регіональних семінарах, конференціях, зустрічах для засновників, адміністраторів навчальних закладів. Зусилля Stanley Center були спрямовані на створення освітніх програм, що підтримують глобальну компетентність. «15–17 листопада 1996 р. друга група, що складається з двадцяти трьох лідерів державних університетів та представників державних установ, зустрілася в Center Airlie для проведення конференції під назвою «Освіта для глобального суспільства: основа для державних університетів». Їм було запропоновано вивчити два ключові питання: 1. Що означає бути компетентним студентом у світі? 2. Що потрібно змінити у світових державних університетах на інституційному рівні для формування глобальної

компетентності у здобувачів освіти» [3].

Двадцять три дослідника Другої конференції представили звіт, у якому відсутнє авторство будь-кого з його учасників. Це була дійсно колективна робота, оскільки кожен змінював на власний розсуд остаточну версію звіту. Документ, що має назву «Educating for the global community: a framework for community colleges» («Освіта для глобальної спільноти: Рамка для коледжів громад»), містить вісім частин. У нашій статті ми проаналізуємо основні розділи, які дозволяють зрозуміти стратегії досліджень Stanley Center та шляхи для просування глобальних ініціатив учасників конференції.

Першою позицією в репрезентативних результатах спільного дослідження була характеристика «глобально компетентного здобувача освіти». Автори назвали дев'ять ключових характеристик його особистості:

1. Прагне мати досвід глобальної освіти, оскільки це допомагає змінити суспільство на краще.
2. Реалізує глобальну підготовку протягом усього життя.
3. Знає про різноманітність взаємозалежність світового суспільства.
4. Визнає геополітичну та економічну взаємозалежність сучасного світу.
5. Вдячний за вплив інших культур на американське життя.
6. Розуміє і поважає значення всіх народів.
7. Може працювати в різних командах.
8. Розуміє, що всі культури, релігії та етичні цінності у світі не є універсальними.
9. Відповідає за глобальне громадянство [3].

Отже, здобувач освіти має сформовану глобальну компетентність у тому випадку, коли розуміє, що всі світові народи пов'язані; коли володіє знаннями в галузі світової історії та культури, приймає різницю, що існує в площині етичних, релігійних та культурних цінностей; коли підтримує унікальність кожної нації у світі та знає, як працювати в полінаціональних командах.

Наступним положенням колективних результатів конференції Stanley Center є репрезентація інституційних вимог до успішної глобальної освіти. Автори

документа підкреслюють необхідність впровадження системних та тривалих змін в освіті, що мають починатися з управлінських структур та наглядової ради. Доведено, що в навчальних закладах першочергово потрібно зробити такі важливі кроки: мати підтримку управління та адміністрації; глобальна компетентність повинна бути компонентом місії навчального закладу; глобальна компетентність є важливим критерієм акредитації. Необхідно розробити комплексну програму для її впровадження. Важливо оцінити роботодавців та їхні потреби у випускниках, котрі мають сформовану глобальну компетентність. Викладачам потрібно проводити дослідження та розробити нові навчальні програми, які формують глобальну компетентність. Керівництво та адміністрація мають симулювати міжнародну академічну мобільність здобувачів освіти та викладачів. Важливо ініціювати консалтингові послуги, які сприятимуть отриманню глобальної освіти та збільшать кар'єрні можливості здобувачів [3].

У документі, який репрезентує результати спільної роботи щодо формування глобальної компетентності у вищій освіті, проаналізовано негативні фактори, що впливають на її втілення у Сполучених Штатах. Автори запропонували стратегії протидії перешкодам підтримці глобальної освіти. У частині «Restraining forces» («стримуючі сили») учасники конференції розглядають перешкоди для розвитку глобалізаційних процесів у освітній системі університетів та коледжів. Тут перераховані компоненти, які гальмують процес глобалізації в університетській освіті і не дозволяють утворити глобальну компетентність. У першу чергу підкреслено етноцентризм у місцевих регіонах та монолінгвізм. На думку дослідників, вживання слова «іноземний» стосовно мови, що не є місцевою, також є негативним фактором для успішного функціонування глобальної компетентності. Зазначається, що громадяни негативно сприймають самий процес глобалізації в освітній системі, тому необхідно розпочати зміни з малих навчальних закладів. У 1990-х роках, коли Stanley Center проводив дослідження, проблемою було несприйняття національного різноманіття та негативне ставлення до іноземних студентів.

Недостатня кількість або взагалі відсутність міжнародних стажувань та закордонних відряджень серед викладачів та керівників університетів, недостатня підтримка глобалізаційних інновацій та експериментів; опір викладачів змінам навчальних програм. Викладацький склад не має мотивації для впровадження навчальних компонентів із складовими глобалізації в академічні програми. Зазначається, що університети об'єктивно не оцінюють ресурсні можливості іноземних здобувачів освіти і не надають для них якісні навчальні послуги. Університети та коледжі, які не відповідають викликам глобального світу, не можуть конкурувати в сучасній реальності. Підкреслюється, що в 1996 році країни не вважали глобальну освіту пріоритетною, викладачів з міжнародним досвідом в університетах не було. Зазначається, що в освітню практику необхідно включити формування глобальної компетентності та допомогти всім учасникам освітнього процесу зрозуміти особливості міжнародної політики, сучасних геополітичних реалій, світових релігій та культур. Практична реалізація також вимагає посилення фінансування, яке повинно базуватися не лише на державних ресурсах, а й на залученні коштів спонсорів.

У маркетинговій складовій глобальної освіти університетам потрібно долучити політиків до навчального процесу, активно працювати із законодавцями для просування власних ініціатив з глобалізації. Необхідно популяризувати місію глобальної освіти та його інтернаціоналізацію у локальному суспільстві, де знаходиться університет, і в усьому світі. Закінчуючи огляд цієї частини висновків конференції, акцентується, що існує потреба в системних змінах коледжів та університетів, оскільки ті процеси, які проходили на момент конференції, мали фрагментарний характер.

У розділі «Strategies to counter the obstacles to systemic support for global education» («Стратегії протидії перешкодам системній підтримці глобальної освіти») репрезентовані стратегії, які допоможуть подолати перешкоди системної реалізації глобальної освіти. Учасники конференції неодноразово наголошували на важливості систематичних змін університетської освіти, яка

позиціонує глобалізм. Наголошується, що адміністрація освітньої установи повинна публічно визнати глобальну освіту пріоритетом діяльності ВНЗ. У перспективному плані інституційної ефективності глобальна компетентність має зайняти одне з провідних місць. Необхідно також оновити мислення керівництва університету. Адміністрація не тільки популяризує глобальну освіту, але й організовує, бере участь у програмах, форумах, які акцентують важливість процесів глобалізації. На адміністративному рівні потрібно заохочувати співробітників, які віддані принципам глобалізації, залучати до роботи фахівців-іноземців та тих, хто має міжнародний досвід.

Усі положення та інструкції, що забезпечують навчальний процес, повинні послідовно впроваджувати запровадження глобальної компетентності. Для викладачів слід забезпечити інформаційні ресурси та можливості для творчого відпустки, обміну чи стажування за кордоном; Необхідно дозволити вчителям реалізувати та впроваджувати свої інновації, що поширюють глобальну компетентність. В університетах мають бути створені спеціальні студентські служби, які допомагають адаптуватися до умов глобального суспільства, сприяють розвитку кар'єри та надають допомогу в навчальному процесі. Важливо, щоб університети послідовно впроваджували глобальну компетентність у студентське середовище на всіх етапах університетського життя (від вступу до навчання до випуску). У всіх кампусах слід створити умови для інтернаціональної комунікації, поваги та розуміння інших національностей. Просуванню глобалізації сприяє використання різних навчальних web ресурсів, доступність та обмін глобальним досвідом між різними навчальними установами світу.

У цьому розділі акцентується важливість популяризації глобальної освіти. Запропоновано звернутися до ЗМІ, щоб змінити погляд оточуючих на реальність, переорієнтувати їх на сприйняття глобального світу, який має різноманітні релігії, культури та традиції. Дослідники детально аналізують різні шляхи поширення ідей глобальної освіти. Зокрема, сувенірна продукція університетів має транслювати ідеї глобальної освіти. Усі працівники навчальних закладів

повинні максимально популяризувати та сприяти ідеям глобальної компетентності на національному рівні, боротися з соціальним етноцентризмом та національними забобонами; переконати державних лідерів використовувати політичні та економічні важелі для розповсюдження глобальної освіти в суспільстві. Також підкреслюється необхідність перерозподілу навантаження серед викладачів таким чином, щоб вони могли забезпечити розвиток глобальної компетентності. Підкреслюється, що фірми та компанії розвиваються набагато швидше, ніж освіта, тому є дефіцит фахівців, які мають сформовану глобальну компетентність. Тому університети мають значні причини для впровадження глобальної компетентності [3].

У розділі «Strategies for institutions seeking to begin or expand globalization efforts» («Стратегії для інституцій, які прагнуть розпочати зусилля з глобалізації») репрезентовано стратегії для університетів, які прагнуть розпочати або вдосконалити процес глобалізації. Автори розповсюджували ці стратегії у шести областях: координація зусиль, участь здобувачів освіти та викладачів, активна участь громади, зобов'язання, технології та фінансові ресурси. У координації пропонується вибрати працівників, які здатні керувати внутрішніми та зовнішніми програмами, можуть підготувати успішні грантові проекти. Необхідно модернізувати бібліотеки, щоб їхні ресурси відповідали викликам глобальної освіти [3].

Заявлений аспект участі студентів та викладачів передбачає визначення кола осіб, які мають бажання та інтерес до оновлення навчального процесу. Існує необхідність призначити координатора для роботи з міжнародними та міжкультурними програмами, який підпорядковується ректору університету та координує спеціальний комітет з розвитку ініціатив глобальної освіти. Здобувачі освіти мають бути залучені до програм міжнародних обмінів. Викладацький потенціал потрібно розвивати на різних семінарах з вивчення іноземних мов та культур, підтримувати двомовність, брати участь у глобальних освітніх організаціях, програмах, конференціях та семінарах, проводити спеціальні колегіальні збори, для яких має відбутися обмін інформацією та досвідом,

отриманим у результаті участі в цих професійних заходах.

Активна участь громади, про яку йде мова в цьому розділі, передбачає встановлення відносин з бізнесом та промисловістю, отримання їхньої підтримки та участі в програмі розвитку глобальної компетентності. Цей аспект вимагає налагодження зв'язків з місцевими етнічними групами та громадськими організаціями, визначення потенційних клієнтів, які будуть брати участь у програмах глобальної освіти. Керівництво та адміністрація університетів, які беруть участь у впровадженні глобальної освіти, мають зобов'язання включати глобалізацію в перспективний план розвитку ВНЗ та транслювати цю ідею у своїй місії. Залучення технологій полягає у використанні різних інформаційних ресурсів (дистанційного навчання, інтернету) та зміцнення зв'язку між дослідженнями мов та новими культурами. Фінансові ресурси для підтримки глобальних ініціатив можуть бути залучені за допомогою грантових програм, власних коштів університету та державної фінансової підтримки, яка, таким чином демонструє важливість глобальної освіти на національному рівні.

У розділі «Advancing global education beyond the community college campus» репрезентовано просування глобальної освіти за межами університетського кампусу. Необхідно інформувати політиків й впливати на них. Університети повинні сприяти включенню стандартів глобальної компетентності в програми акредитації. Основне завдання університетів полягає у широко популяризації глобальної компетентності [3].

У результатах конференції учасники заявляють, що формування глобальної компетентності в навчальних закладах різних рівнів (насамперед коледжів та університетів) допоможе досягти успіху для студентів, викладачів, адміністрації та всього суспільства. У 1996 році учасники справедливо підкреслюють, що глобальна освіта є домінантою майбутнього. У 2025 році ми бачимо, що перспективи, які акцентували учасники, мають успішну реалізацію.

Висновки. Отже, ми вивчили основні положення дослідження Stanley Center про компоненти глобальної компетентності та специфіку її формування у світі. У 1996 році автори доводять, що глобальна освіта є перспективною не лише

для Сполучених Штатів, де працює Stanley Center, але й для всього світу. Сучасні реалії демонструють справедливість прогнозів науковців та правильність висновків, до яких прийшли учасники проекту фонду. Перспективи нашого дослідження ми бачимо у вивченні інших підходів до визначення глобальної компетентності, виявлення її основних компонентів, функцій та розуміння способів її формування.

Література:

1. Мигович І.В. Формування глобальної компетентності через академічну мобільність як форму інтернаціоналізації системи вищої освіти на інституційному рівні. *Інноваційна педагогіка*. 2019. В. 19. Т. 3. С. 39–45. URL: http://innovpedagogy.od.ua/archives/2019/19/part_3/10.pdf
2. Stanley Center for Peace and Security. URL: <https://stanleycenter.org/>
3. Educating For The Global Community: A Framework For Community Colleges November 15-17, 1996 Convened at Airlie Center Warrenton, Virginia. URL: <https://stanleycenter.org/publications/archive/CC2.pdf>

References

1. Myhovych I.V. Formuvannia hlobalnoi kompetentnosti cherez akademichnu mobilnist yak formu internatsionalizatsii systemy vyshchoi osvity na instytutsiinomu rivni. *Innovatsiina pedahohika*. 2019. V. 19. T. 3. S. 39–45. URL: http://innovpedagogy.od.ua/archives/2019/19/part_3/10.pdf
2. Stanley Center for Peace and Security. URL: <https://stanleycenter.org/>
3. Educating For The Global Community: A Framework For Community Colleges November 15-17, 1996 Convened at Airlie Center Warrenton, Virginia. URL: <https://stanleycenter.org/publications/archive/CC2.pdf>

Abstract. *In the article, the author analyzes global competence in research conducted by the Stanley Center (USA). From 1994 to 1996, the Stanley Center and the American Council for International Intercultural Education (ACIIE) held two important conferences, the focus of which was to determine the specifics of education in the world. Twenty-three conference participants presented a collective report, which became the subject of the article. Approaches to defining a “globally competent learner” were studied, institutional requirements for successful global education were determined, negative factors for implementing global competence were analyzed, and strategies for counteracting obstacles to the systemic support of global education were proposed. The article proves that universities that prioritize the formation of global competence in teachers and learners are competitive in the modern corporate world.*

Key words: *global competence, Stanley Center, strategy, higher education, internationalization of education.*

Статтю надіслано: 20.03.2025 р.

© Овчаренко О.А.